

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2024/25:SfU4

Utgiftsområde 8 Migration

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2025 inom utgiftsområde 8, som uppgår till ca 12 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om bemyndigande om ekonomiska åtaganden.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:1 inom utgiftsområde 8 Migration.

Åtta yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Budgetprocessen i riksdagen	4
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8	6
Statens budget inom utgiftsområde 8	10
Särskilda yttranden	17
1. Statens budget inom utgiftsområde 8 (S).....	17
2. Statens budget inom utgiftsområde 8 (V)	18
3. Statens budget inom utgiftsområde 8 (C)	19
4. Statens budget inom utgiftsområde 8 (MP)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Propositionen	22
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	24
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndigande.....	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Statens budget inom utgiftsområde 8

a) Anslagen för 2025

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 8 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 8 punkt 1 och avslår motionerna

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 5 och 25,

2024/25:1943 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2024/25:2157 av Jonny Cato m.fl. (C),

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 1, 9 och 10 samt

2024/25:3066 av Annika Hirvonen m.fl. (MP).

b) Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 8 punkt 2.

Stockholm den 3 december 2024

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Tony Haddou (V)*, Ludvig Aspling (SD), Anders Ygeman (S)*, Sanne Lennström (S)*, Clara Aranda (SD), Jessica Rodén (S)*, Åsa Eriksson (S)*, Daniel Persson (SD), Ola Möller (S)*, Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Patrik Karlson (L), Caroline Högström (M), Anders W Jonsson (C)* och Annika Hirvonen (MP)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2024/25:1 i de delar som gäller utgiftsområde 8 Migration och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2024/25. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2025 och beställningsbemyndigande samt de avvikelser från regeringens anslagsförslag som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Under beredningen av ärendet har Migrationsverkets generaldirektör informerat utskottet om myndighetens arbete.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2025 för utgiftsområde 8 Migration till 11 937 532 000 kronor (prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). I detta betänkande föreslår socialförsäkringsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndigande om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Regeringen ska enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) lämna en redovisning i budgetpropositionen av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8 i budgetpropositionen. Genomgången är ett

underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp de tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 8. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 8.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8

Propositionen

Det nuvarande målet för utgiftsområde 8 Migration gäller först fr.o.m. 2024. Regeringen bedömer därför resultatet av 2023 års verksamhet utifrån det tidigare målet med tillhörande indikatorer. Det tidigare målet var att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av delmål 1 om att värna asylrätten är

- andel avgjorda och öppna asylärenden inom författningsstyrd tid
- vistelsetid från inkommen asylansökan till utskrivning ur Migrationsverkets mottagandesystem
- antal asylsökande som deltar i samhällsintroduktion
- andel mål i migrationsdomstol som avgjorts inom de av regeringen uppställda verksamhetsmålen om en rimlig handläggningstid
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång
- antal utresor.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av delmål 2 om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet över gränser och främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring är

- andel avgjorda och öppna anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden inom författningsstyrd tid
- genomsnittlig handläggningstid för anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång.

Det saknas indikatorer som mäter hur migrationspolitiken har tillvaratagit och beaktat migrationens utvecklingseffekter eller fördjupat det europeiska och internationella samarbetet. Därför görs en kvalitativ bedömning av uppfyllelsen av dessa två delmål.

När det gäller delmål 1 konstaterar regeringen att antalet förstagångs-ärenden om asyl under 2023 minskade med ca 25 procent till 12 498 personer. Cirka 11 400 nya ansökningar om tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet kom in till Migrationsverket, vilket är en minskning jämfört med 2022, då ca 50 400 ansökningar kom in. Antalet inskrivna i mottagningssystemet var i

genomsnitt ca 57 700 personer, en ökning med 13 procent jämfört med föregående år. Personer med tillfälligt skydd utgjorde 65 procent av de inskrivna.

Andelen avgjorda och öppna förstagångsärenden inom asyl som handlades inom författningsstyrd tid var ca 60 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2022. När det gäller förlängningsansökningar finns en oförklarad könsskillnad som innebär att måluppfyllelsen var bättre för kvinnor.

Hos migrationsdomstolarna finns fyra verksamhetsmål, som innebär 90 procent avgjorda ärenden inom en viss handläggningstid för de fyra målkategorierna

- mål som rör ensamkommande barn
- verkställighetsmål
- övriga avlägsnandemål
- övriga migrationsmål.

Handläggningstiden minskade generellt hos migrationsdomstolarna, men trots det nåddes bara verksamhetsmålet för kategorin övriga migrationsmål.

Fortsatt gäller för delmål 1 att vistelsetiden i Migrationsverkets mottagningssystem är en central indikator för att bedöma effektiviteten i asylprocessen som helhet. Den totala vistelsetiden från asylansökan till utskrivning minskade med 120 dagar jämfört med 2022, främst på grund av kortare handläggningstider i överklagande- och återvändandeprocessen. Även här finns en oförklarad men motsatt könsskillnad, då vistelsetiden för kvinnor var 155 dagar längre än för män. Andelen mål i migrationsdomstolarna med ändrad utgång var 2023 ungefär densamma som 2022, ca 10 procent. Regeringen påpekar dock att denna indikator har begränsningar och inte ger en fullständig bild av kvaliteten i asylprövningen.

För delmål 2 har vissa lagändringar haft betydelse. Lagändringarna innebär bl.a. att tidsbegränsat uppehållstillstånd har blivit huvudregel när uppehållstillstånd på grund av anknytning beviljas. Detta återspeglas i statistiken genom ett minskat antal förstagångsansökningar och ett ökat antal förlängningsansökningar. Antalet arbetsmarknadsärenden minskade jämfört med 2022, som dock var ett år med ett historiskt stort antal ärenden. När det gäller förstagångsansökningar finns en långsiktig ökning av handläggningstiderna för alla ärendeslag, liksom en försämrad måluppfyllelse. För förlängningsansökningar syns dock vissa förbättringar, men andelen ärenden som avgörs inom författningsstyrd tid är dock låg, särskilt när det gäller arbetsmarknads- och studerandeärenden. Andelen ärenden med ändrad utgång i migrationsdomstol är mycket låg och oförändrad för alla ärendeslag som omfattas av delmål 2.

Regeringen bedömer att det övergripande målet för migrationspolitiken endast delvis har uppnåtts. Detta baseras huvudsakligen på att handläggningstiderna hos Migrationsverket fortfarande inte uppfyller de författningsstyrda tiderna inom flera ärendeslag och att migrationsdomstolarnas handläggningstider ökar. Regeringen konstaterar att långa handläggningstider med långa vistelsetider i Migrationsverkets mottagande medför höga kostnader för staten och motverkar såväl etablering som återvändande. Långa handläggningstider

för arbetstillstånd påverkar Sveriges konkurrensförmåga och möjligheter att attrahera exempelvis högkvalificerade talanger negativt. Regeringen konstaterar att omläggningen av migrationspolitiken har inneburit att verksamheten för framför allt Migrationsverket har skiftat i karaktär. Myndigheten har påverkats både av nya uppdrag och av förändringar i lagstiftning.

Sammanfattningsvis visar resultatredovisningen på vissa förbättringar inom asylprövningen, men också på fortsatta utmaningar, särskilt när det gäller handläggningstider inom olika ärendeslag.

Redovisade tillkännagivanden

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om ersättning till kommuner (bet. 2021/22:SfU31 punkt 3, rskr. 2021/22:435). Av tillkännagivandet följer att regeringen måste säkerställa att kommunerna får ersättning för sina kostnader för boende, skola, förskola och sociala insatser för att kommunerna ska kunna leva upp till sitt utökade ansvar. Regeringen beslutade den 22 juni 2022 om förordningen (2022:1009) om ändring i förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. Genom ändringarna ges kommunerna rätt till ersättning för kostnader för att anordna boenden. Ersättningen betalas ut genom schablonbelopp, där kommunerna ges såväl ersättning för kostnader för beredskap att tillhandahålla och avveckla boenden utifrån fördelningstalen som ersättning för kostnader för boende för de utlänningar som sedan anvisas till kommunen. Det utgår också en särskild ersättning för kostnader för boende för vissa utlänningar som har varit ensamkommande barn (14–14 b § förordningen om statlig ersättning för asylsökande m.fl.). Regeringen avser även att höja schablonersättningen till kommunerna för förskole- och skolverksamhet fr.o.m. januari 2025. Regeringen anser med detta att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om åtgärder mot skuggsamhället (bet. 2021/22:SfU16 punkt 1, rskr. 2021/22:196). Av tillkännagivandet följer att regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med vad utskottet anger i flera frågor, bl.a. frågan om fler återtagandeavtal och överenskommelser med ursprungsländer. Regeringen har intensifierat dialogen med flera tredjeländer som inte samarbetar på återtagandeområdet, vilket i flera fall har lett till förbättrat samarbete och ett ökat återvändande. På EU-nivå driver Sverige på för EU-gemensamma åtgärder gentemot tredjeländer som inte samarbetar. Tillkännagivandet får därmed enligt regeringen anses tillgodosett i denna del. Regeringen avser att återkomma till riksdagen om övriga punkter. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om identitetsfrågor (bet. 2021/22:SfU8 punkt 1, rskr. 2021/22:153). Av tillkännagivandet följer att regeringen genom styrning och resurstilldelning behöver säkerställa att identitetsfrågor får ett större fokus vid Migrationsverkets prövning, bl.a. behövs mer och bättre teknisk utrustning för att granska handlingar.

Migrationsverket har i redovisningen av ett uppdrag som lämnades i regleringsbrevet för 2022 uppgett att myndigheten har utvecklat en stärkt id-kontroll inom tillståndsärenden. Vidare har ett rättsligt ställningstagande (RS/009/2022) publicerats av Migrationsverket, som innebär krav på verket och utlandsmyndigheterna att kontrollera pass i original i alla ärenden om tidsbegränsade uppehållstillstånd. Genom de redovisade åtgärderna anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Riksdagen har också tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om rättslig kvalitet (bet. 2021/22:SfU8 punkt 2, rskr. 2021/22:153). Av tillkännagivandet följer att regeringen måste se till att den rättsliga kvaliteten i anknytningsärenden säkerställs och att en ordentlig kvalitetssäkring och uppföljning utförs. Migrationsverket tog med anledning av de påtalade bristerna fram en åtgärdsplan. Utbildningsinsatser har genomförts och åtgärder har vidtagits för att säkerställa att medarbetarna har den kompetens som krävs. Genom de redovisade åtgärderna anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Utskottens löpande uppföljning av resultatinformationen i budgetpropositionen har en framåtblickande inriktning för att kunna användas till att ge underlag för väl underbyggda ställningstaganden i utskottets beredningsarbete. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som har uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

Från och med 2024 finns det nya mål för utgiftsområde 8 och nya indikatorer kommer att presenteras i nästa års budgetproposition. Utskottet vill betona att det kan vara fördelaktigt att behålla relevanta indikatorer för att få en kontinuitet. Utskottet bedömer att regeringens redovisning har en tydlig struktur som är uppdelad efter delmålen, och bedömningar görs i förhållande till resultatindikatorerna när sådana används. Det är positivt att diagrammen omfattar långa tidsserier och är uppdelade på kön. Många diagram är dock svåröverskådliga på grund av att de innehåller mycket information. Det hade därför varit en fördel att förenkla diagrammen och beskriva information i text. I resultatredovisningen presenterar regeringen resultat, omvärldsförändringar och statliga åtgärder. Kopplingen mellan specifika åtgärder och resultat presenteras på ett särskilt tydligt sätt för delmål 2.

När det gäller indikatorer för att bedöma den rättsliga kvaliteten i asylprövningen – andelen mål i migrationsdomstolarna med ändrad utgång – konstaterar utskottet, i likhet med regeringen, att den fortfarande inte ger ett tillförlitligt resultat. Regeringen anger att ändringsfrekvensen är fortsatt låg men att mål med ändrad utgång inte alltid beror på felaktig rättstillämpning eller brister i handläggningen. Regeringen betonar vidare att indikatorn inte ger

någon vägledning i fråga om kvaliteten i asylprövningen i ärenden där Migrationsverket beviljar uppehållstillstånd. I december 2023 gav regeringen Statskontoret i uppdrag att göra en översyn av asylprocessen i syfte att stärka kvalitet, enhetlighet och rättssäkerhet. I översynen skulle bl.a. analyseras i vilken mån enhetlighet och rättssäkerhet upprätthålls i bedömningen av asylärenden – bl.a. ärenden som avser konvertiter och hbtqi-personer, men även andra asylärenden. Enligt Statskontorets analys finns det tydliga tecken på att Migrationsverket har svårt att upprätthålla enhetligheten och rättssäkerheten i asylprövningen (Statskontoret 2024:14). Statskontoret föreslår bl.a. att regeringen ger Migrationsverket i uppdrag att återrapportera vad myndigheten gör för att se till att ärendehandläggningen är enhetlig och rättssäker.

När det gäller effektiviteten kan det konstateras att handläggningstiderna hos Migrationsverket liksom hos migrationsdomstolarna fortfarande inte uppfyller de författningsstyrda tiderna inom flera ärendeslag, även om vissa förbättringar har skett. Det finns också oförklarade könsskillnader i handläggningstider som kan analyseras närmare. Mot denna bakgrund och vad som i övrigt har kommit fram i resultatredovisningen delar utskottet regeringens bedömning att det övergripande målet för migrationspolitiken endast delvis har uppnåtts.

Utskottet har inget att invända mot att tre tillkännagivanden som tas upp i budgetpropositionen inom utgiftsområde 8 redovisas som slutbehandlade.

Statens budget inom utgiftsområde 8

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration enligt regeringens förslag och lämnar det bemyndigande som regeringen har begärt. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 8 avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Anslaget 1:1 Migrationsverket

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 5 298 736 000 kronor för 2025 till anslaget 1:1 Migrationsverket. Anslaget får användas för Migrationsverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för förvarslokaler.

Migrationsverket har enligt regeringen en nyckelroll i arbetet med att förhindra, upptäcka och åtgärda missbruk av systemet med den reglerade invandringen. Regeringen bedömer att ytterligare steg bör tas för att förstärka Migrationsverkets arbete med att återkalla uppehålls- och arbetstillstånd samt statusförklaringar när det finns grund för det och föreslår därför att anslaget ökas med 100 miljoner kronor.

Migrationsverket behöver vidare omgående påbörja arbetet med att bygga ut sin kapacitet för att hantera biometriska uppgifter i syfte att förbättra kontrollen av de sökandes identitet. För detta ändamål föreslås en ökning av anslaget med 46 miljoner kronor.

Regeringen anger att myndigheterna i större utsträckning behöver kunna ta personer i förvar för att förbättra förutsättningarna att verkställa avlägsnandebeslut. I syfte att utöka förvarskapaciteten, med ambitionen att nå 1 000 platser under 2029, föreslås en ökning av anslaget med 40 miljoner kronor 2025.

Migrationsverket bör enligt regeringen få utökade möjligheter att kontrollera arbetsgivare i samband med ansökningar om arbetstillstånd. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition som bl.a. innehåller sådana förslag. Därför föreslår regeringen att anslaget ökas med 5 miljoner kronor för kostnader för utökade kontroller och initiala anpassningar av systemstöd.

För att förstärka arbetet i myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet föreslår regeringen dels en ökning av anslaget med 8 miljoner kronor, dels att medel omfördelas från Arbetsmiljöverket till Migrationsverket och att anslaget därmed ökas med 3 miljoner kronor.

För att finansiera ökade kostnader för Ekonomistyrningsverket för revision av Asyl-, migrations- och integrationsfonden föreslås en minskning med 0,38 miljoner kronor.

Anslaget bör vidare ökas med 3 miljoner kronor för en förstudie om att införa kunskapskrav för svenskt medborgarskap.

Anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 4 133 000 000 kronor för 2025 till anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader. Anslaget får användas för utgifter för boende och stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. och för statsbidrag till kommuner och regioner. Anslaget får även användas för resor som möjliggör för asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. att delta i tidiga insatser.

Regeringen anger att kommunerna behöver ges bättre ekonomiska förutsättningar för att tillhandahålla utbildning för asylsökande och skyddsbehövande barn och elever när Migrationsverkets boendebestånd anpassas och koncentreras. Regeringen avser därför att höja schablonersättningen till kommunerna för skolväsendet inklusive förskolan. Anslaget ökas med 103 miljoner kronor.

Anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 280 013 000 kronor för 2025 till anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder. Anslaget får användas för

- migrationspolitiska projekt och analyser

- statsbidrag till internationella organisationer inom migrationsområdet, bl.a. för kapacitetshöjande åtgärder i ursprungs- och transitländer
- statsbidrag till Svenska Röda Korset för efterforskning av familjemedlemmar och släktingar under fredstid
- förberedelser för återvandring eller tillfälligt återvändande för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet
- återvandringsprojekt och bidrag i samband med återvandring inklusive administration
- informationsinsatser för ökad frivillig återvandring
- anhörigresor.

Regeringen avser bl.a. att tillföra Migrationsverket medel för informationsinsatser och administrativa kostnader i syfte att höja kunskapen om återvandring och om det stöd som finns att tillgå och föreslår därför en ökning av anslaget med 105 miljoner kronor.

Anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 915 179 000 kronor för 2025 till anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål. Anslaget får användas för

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningsutgifter för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål
- utgifter för Högsta förvaltningsdomstolens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsmål
- Domstolsverkets förvaltningsutgifter för de aktuella domstolarnas verksamhet med utlännings- och medborgarskapsmål.

Omläggningen av migrationspolitiken påverkar enligt regeringen i stor utsträckning också migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen. Det är viktigt att de ges stabila ekonomiska förutsättningar att utföra sitt uppdrag och att bidra till en effektivare asylprocess så att vistelsen i mottagningssystemet blir så kort som möjligt. Anslaget ökas därför med 30 miljoner kronor 2025.

Anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 170 800 000 kronor för 2025 till anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål. Anslaget får användas för

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens direkta utgifter för nämndemän, sakkunniga och vittnen i utlännings- och medborgarskapsmål
- utgifter för ersättning till offentligt biträde och tredje man enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde i mål enligt utlänningslagen (2005:716)

- utgifter för ersättning till tolkar enligt 52 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och ersättning till part och parts ställföreträdare enligt 15 § förvaltningsprocesslagen i mål enligt utlänningslagen och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. I kostnaderna för tolkar får även kostnader för tolkförmedlings administrativa avgifter ingå.

Regeringen bedömer att kostnaderna för rättsliga biträden vid domstolsprövning i utlänningsmål under kommande år kommer att bli lägre än vad som tidigare har prognostiserats. Anslaget bör därför minska med 30 miljoner kronor 2025.

Anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 264 602 000 kronor för 2025 till anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden. Anslaget får användas för utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen eller enligt lagen (2022:700) om särskild kontroll av vissa utlänningar.

Anslaget 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 325 202 000 kronor för 2025 till anslaget 1:7 Utresor för avvisade och utvisade. Anslaget får användas för utgifter för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlänningar som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen eller lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Anslaget får vidare användas för kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som har återkallat sin ansökan och för kostnader för Migrationsverkets personal vid övervakning av tvångsvisa resor.

Anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 550 000 000 kronor för 2025 till anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Anslaget får användas för utgifter för projekt som beviljas medel inom ramen för den Europeiska flyktingfonden III, Europeiska återvändandefonden och Asyl-, migrations- och integrationsfonden, motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Vidare får anslaget användas för statlig medfinansiering för projekt inom dessa fonders områden och administration av fonderna.

För att beakta valutakursförändringar som innebär att tilldelningen av EU-medel är större än vad som tidigare har beräknats bör anslaget enligt regeringen ökas med 100 miljoner kronor 2025.

Bemyndigande

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att under 2025 för anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 650 000 000 kronor 2026–2028. Migrationsverket är ansvarig

myndighet i Sverige för Asyl-, migrations- och integrationsfonden. För att kunna använda fondmedlen på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt behöver medel kunna beviljas till fleråriga projekt som sträcker sig över budgetåret.

Motionerna

Socialdemokraterna

I kommittémotion 2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar samma belopp till utgiftsområde 8 som föreslås i budgetpropositionen för 2025. För ett effektivare mottagande och återvändandearbete föreslår motionärerna dock att det anvisas 100 miljoner kronor mer till anslaget 1:1 Migrationsverket än vad regeringen föreslår. Samtidigt föreslås att anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder minskas med samma belopp, eftersom merparten av regeringens satsning på återvandringsbidrag avvisas. I yrkandena 9 och 10 föreslås tillkännagivanden om motsvarande åtgärder.

Vänsterpartiet

I partimotion 2024/25:1943 föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att riksdagen anvisar 105 000 000 kronor mer än vad som föreslås för utgiftsområde 8 i budgetpropositionen för 2025. Till anslaget 1:1 Migrationsverket anvisas 30 miljoner kronor mer till följd av motionärernas förslag om en amnesti för ensamkommande. Anslaget minskas samtidigt med 100 respektive 40 miljoner kronor eftersom motionärerna avvisar regeringens förslag om en förstärkning av Migrationsverkets arbete med att återkalla uppehålls- och arbetstillstånd och statusförklaringar respektive om fler förvarsplatser. Till anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader anvisas 700 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslår för att höja dagersättningen till asylsökande. Som en följd av förslaget om en amnesti för ensamkommande minskas anslaget samtidigt med 350 miljoner kronor. Till anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder anvisas 105 miljoner kronor mindre än vad regeringen anvisar eftersom motionärerna avvisar regeringens satsning på återvandring. Anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden minskas med 30 miljoner kronor på grund av amnestin för ensamkommande som motionärerna föreslår.

I kommittémotion 2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att de ensamkommande barn och unga som har varit i Sverige i över ett år ska beviljas permanent uppehållstillstånd. I yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att höja dagersättningen till nivån på riksnormen i försörjningsstödet och sedan räkna upp den enligt riksnormen.

Centerpartiet

I kommittémotion 2024/25:2157 föreslår Jonny Cato m.fl. (C) att riksdagen anvisar 105 000 000 kronor mindre än vad som föreslås för utgiftsområde 8 i

budgetpropositionen för 2025. Motionärerna motsätter sig regeringens satsning på återvandring, vilket minskar anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder med det nämnda beloppet.

Miljöpartiet

I kommittémotion 2024/25:3066 föreslår Annika Hirvonen m.fl. (MP) att riksdagen anvisar 357 000 000 kronor mer än vad som föreslås för utgiftsområde 8 i budgetpropositionen för 2025. Anslaget 1:1 Migrationsverket ökas med 50 miljoner kronor för att förkorta handläggningstiderna hos Migrationsverket. Samtidigt minskas anslaget med 100 miljoner kronor eftersom motionärerna avvisar regeringens satsning på en förstärkning av Migrationsverkets arbete med att återkalla uppehålls- och arbetstillstånd samt statusförklaringar. Anslaget minskas vidare med 40 miljoner kronor eftersom motionärerna avvisar regeringens förslag om att öka kapaciteten att ta utlänningar i förvar för att förbättra förutsättningarna att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut samt med 3 miljoner kronor eftersom också satsningen på medborgarskapsprov avvisas. Motionärerna föreslår att dagersättningen till asylsökande i Sverige höjs, vilket innebär en ökning av anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader med 230 miljoner kronor. Anslaget 1:2 ökas med 50 miljoner kronor på grund av motionärernas förslag om att återställa schablonersättningen för ensamkommande och med 75 miljoner kronor som satsas på att stärka rätten till behandling för traumatiserade och torterade personer. Till anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder anvisas 105 miljoner kronor mindre än regeringen anvisar eftersom motionärerna motsätter sig regeringens satsning på återvandring. Anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål ökas med 100 miljoner kronor för att förkorta handläggningstiderna. Även anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål ökas med 100 miljoner kronor för kunskapshöjande insatser.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har bestämt ramen för utgiftsområde 8 Migration till ca 12 miljarder kronor. Utskottet ska nu bestämma nivån på de olika anslagen inom utgiftsområdet.

Utskottet anser att asylrätten ska upprätthållas och att detta ska ske genom att ge tillfälligt skydd till människor som bedöms ha skyddsbehov i enlighet med de bindande internationella regler som Sverige har åtagit sig att följa. Samtidigt måste den irreguljära invandringen minska och för att upprätthålla legitimiteten i migrationssystemet måste återvändandet öka. Den påbörjade omläggningen av migrationspolitiken behöver fortsätta.

Utskottet delar regeringens bedömning att medel behöver tillföras Migrationsverket för det fortsatta reformarbetet. I syfte att förbättra förutsättningarna för att verkställa avlägsnandebeslut bör en satsning göras för att i större utsträckning kunna ta personer i förvar. En satsning bör också göras för att Migrationsverket ska kunna påbörja arbetet med att bygga ut sin kapacitet för

att hantera biometriska uppgifter i syfte att förbättra kontrollen av de sökandes identitet. Utskottet noterar att det ingick i uppdraget till Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet (dir. 2022:91, dir. 2023:126) att ta ställning till hur biometriska uppgifter ska kunna användas i större utsträckning i utlänningsärenden och att utredningen i sitt slutbetänkande Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll (SOU 2024:80) lämnar förslag i linje med detta.

Medel bör också avsättas för att förhindra, upptäcka och åtgärda missbruk, bl.a. genom att återkallelseärenden prioriteras. Migrationsverket bör även tillföras medel för informationsinsatser och administrativa kostnader i syfte att öka kunskapen om återvandring och om det stöd som finns för detta samt för en förstudie om att införa kunskapskrav för svenskt medborgarskap.

Utskottet delar regeringens bedömning att en satsning bör göras på migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens verksamhet och att kommunerna genom en höjd schablonersättning ges bättre ekonomiska förutsättningar för att tillhandahålla utbildning för asylsökande och skyddsbehövande barn och elever när Migrationsverkets boendebestånd anpassas och centreras.

Sammantaget anser utskottet att regeringens anslagsförslag är väl avvägda. Därmed tillstyrker utskottet proposition 2024/25:1 utgiftsområde 8 punkt 1 och avstyrker motionerna 2024/25:1930 (V) yrkandena 5 och 25, 2024/25:1943 (V), 2024/25:2157 (C), 2024/25:3025 (S) yrkandena 1, 9 och 10 samt 2024/25:3066 (MP).

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag om ett bemyndigande om ekonomiskt åtagande. Utskottet tillstyrker därför proposition 2024/25:1 utgiftsområde 8 punkt 2.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 8 (S)

Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S) anför:

Det är halvtid i mandatperioden. Sverige kommer ur kostnadskrisen fattigare än vi hade behövt göra. Tio års reallöneökningar har uttraderats och vanliga svenskar kommer att ha lägre löner när regeringens mandatperiod slutar än när den började. Arbetslösheten är den högsta på ett decennium och Sveriges tillväxt är bland de lägsta i Europa. Gångvåldet kryper ned i åldrarna, och regeringen och Sverigedemokraterna har drivit fram en akut sjukvårdskris i hela landet.

I årets budgetproposition skär regeringen ned på sjukvården, låter nyrekryteringen till gängen fortgå, struntar i framtiden för byggbranschen och industrin och vägrar stötta alla de som kämpar med att få ihop ekonomin. När svenska folket vill ha åtgärder för att ta tag i de problem de möter i sin vardag väljer regeringen att låna pengar för att sänka skatten för de som tjänar allra mest.

Sverige kan bättre än så här. I Socialdemokraternas budgetförslag visar vi att det finns ett tydligt alternativ till regeringens passivitet. Vi prioriterar förstärkningar till sjukvården och åtgärder för att stärka Sveriges tillväxt. Vi går fram med kraftfulla åtgärder för att stoppa våldet här och nu och bryta nyrekryteringen till kriminella gäng. Samtidigt stöttar vi alla de barnfamiljer och pensionärer som drabbats hårt av kostnadskrisen.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Socialdemokraterna önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:3199. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 5 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 8 läggs fram i kommittémotion 2024/25:3025.

Socialdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär att arbetet intensifieras med att se till att de som har ett avlägsnandebeslut återvänder. Det bör finnas fler tydliga målsättningar för återvändandeverksamheten, i likhet med den förra regeringens mål om att öka återvändandet för de som har fått avslagsbeslut med 50 procent under åren 2021–23. Detta innebär en ökning av anslaget för Migrationsverket. Större höjningar av dagens ekonomiska bidrag till återvandring bör ses som riskabla och därför undvikas. Bland

annat finns det möjliga risker för integrationen, och höga återvändningsbidrag är dessutom inte särskilt effektiva. Vi avvisar regeringens förslag om att kraftigt höja återvändningsbidraget, vilket minskar anslaget för migrationspolitiska åtgärder.

Sammantaget bör det belopp som regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025 men medlen fördelas på det sätt som vi föreslår.

2. Statens budget inom utgiftsområde 8 (V)

Tony Haddou (V) anför:

Efter två år vid makten är regeringens och Sverigedemokraternas prioriteringar tydliga. I stället för att underlätta för hushållen, vården, skolan och äldreomsorgen satsar de på skattesänkningar för de rika. Vänsterpartiet konstaterar att regeringen på punkt efter punkt misslyckas med att hantera allvarliga samhällsproblem. Stora grupper tycks osynliga när de partier som ingår i regeringsunderlaget helt bortser från de problem som drabbar de som har det svårt att få vardagsekonomin att gå ihop. Med regeringens och Sverigedemokraternas budget ökar ojämlikheten, den växande arbetslösheten lämnas utan åtgärd och klimatomställningen får vänta. Dessutom fortsätter nedskärningarna inom välfärden.

Vänsterpartiets budgetförslag står i stället för en politik som hanterar samhällsproblemen och som skyddar de som har det sämst ställt. För att skapa utrymme för bl.a. en prioriterad resursökning till välfärdssektorn, påskyndad klimatomställning, sänkta kostnader i kollektivtrafiken, ett högkostnadsskydd i tandvården samt högre ersättningar i arbetslöshetsersättningen och socialförsäkringarna måste personer med högre inkomster bidra mer.

Riksdagen har genom sitt beslut den 27 november 2024 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 8 inte får överstiga 11 937 532 000 kronor 2025 (bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). Eftersom Vänsterpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Vänsterpartiets politik inom utgiftsområde 8. Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 8 läggs i första hand fram i partimotion 2024/25:1943.

Vänsterpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:1924. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 6 i det betänkandet.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär att de ensamkommande barn och unga som har varit i Sverige i över ett år beviljas uppehållstillstånd genom en amnesti. Det handlar om barn som sökte och behövde skydd i Sverige men som behandlades illa till följd av politiska beslut och som har hunnit bli vuxna under tiden. En stor del av gruppen har dessutom stadgat sig i Sverige. En amnesti medför att anslaget för Migrationsverket ökar

medan anslaget för ersättningar och bostadskostnader och anslaget för offentligt biträde i utlänningsärenden minskar. Dagersättningen för asylsökande är låg och har inte höjts sedan 1994. Ersättningen är lägre än i andra, jämförbara länder och leder bl.a. till ökad social utsatthet. Dagersättningen för såväl asylsökande som ukrainska medborgare som har fått uppehållstillstånd med stöd av massflyktsdirektivet bör höjas till nivån på riksnormen för försörjningsstödet och följa riksnormens utveckling. Detta innebär att anslaget för ersättningar och bostadskostnader höjs. Vidare avvisar vi regeringens förslag om ökad frivillig återvandring, vilket innebär att anslaget för migrationspolitiska åtgärder minskas.

Sammantaget bör 105 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025.

3. Statens budget inom utgiftsområde 8 (C)

Anders W Jonsson (C) anför:

Sverige är i behov av en stark vision för en ekonomi som kan växa igen, där växande företag kan anställa fler. Där skolan och vidareutbildningen är så stark att den lyfter barn och ungdomar ur utanförskap och gör att deras kompetens kan bygga Sverige. Där klimatomställningen kan omfatta alla, på sjysta villkor, och är en konkurrensfördel för innovativa gröna företag som får grön el. Där grundläggande samhällsservice och infrastruktur fungerar i hela landet. Ett Sverige som fungerar.

Inför 2025 står i stället svensk ekonomi inför tre allvarliga kriser. Den första, arbetslöshetskrisen, är resultatet av passivitet och kontraproduktiv politik. Den andra, krisen för klimatomställningen och elektrifieringen, har regeringen på två år skapat helt själv genom undermålig politik. Den tredje krisen, den samhällsfarliga kriminaliteten – i synnerhet bland unga, fortsätter oförminskat trots ihärdiga löften om att lösa den, eftersom politiken är halv och haltande. Samtidigt ser vi att en stor orättvisa just nu splittrar vårt land. I Sveriges gles- och landsbygder, där skattetrycket är som allra störst, fungerar infrastruktur, vård, skola och omsorg som allra sämst.

Det är genom kloka reformer, inte populism, som svensk ekonomi tagit sig igenom tidigare kriser. Men det kräver att det finns någon kraft inom politiken som står upp för grundläggande principer som att det ska löna sig att arbeta, att skola och utbildning är grunden för välbefinnande i hela landet, att vi inte kan börja öka utsläppen om vi ska kunna förhindra en klimatkatastrof och att företagen är vår tillväxtmotor. Centerpartiet tar upp stafettpippen från tidigare framgångsrika ekonomiska reformer för att föra in dessa perspektiv i debatten igen.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:2962. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 8 läggs fram i kommittémotion 2024/25:2157.

Människor som vill flytta till ett annat land ska kunna göra det. Samtidigt är det viktigt att ställa krav och att utgångspunkten fortfarande är att invandringen ska vara reglerad. Migrationspolitiken ska både fungera för de som vill flytta till Sverige och vara hållbar för Sverige som land.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär att anslaget för migrationspolitiska åtgärder minskas eftersom vi avvisar regeringens stora höjning av återvandringsbidraget.

Därmed bör 105 000 000 kronor mindre än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025.

4. Statens budget inom utgiftsområde 8 (MP)

Annika Hirvonen (MP) anför:

Sverige är ett land med enorma möjligheter. Vi är ett av världens rikaste och mest jämställda länder med väl utbyggda system för välfärd och trygghet. Vi är en industrination som historiskt legat i framkant av utvecklingen. Det finns mycket bra att bygga vidare på.

Samtidigt som Sverige är starkt står vi inför stora utmaningar. Effekterna av klimatförändringarna syns allt tydligare, Putins krig mot Ukraina fortgår och otryggheten och klyftorna växer. Det hänsynslösa våldet kryper längre ned i åldrarna. I stället för att bygga på våra styrkor och tackla problemen lägger regeringen fram en budget med större satsningar på utsläppsökningar än på utsläppsminskningar och som minskar den biologiska mångfalden, drar ned på ambitioner om fred och sänker skatten för de allra rikaste. Regeringens budget löser inga samhällsproblem utan spår på de som redan finns.

I Miljöpartiets budgetmotion visar vi vägen till ett annat samhälle. Vi vill genomföra den gröna omställning som krävs för att klara klimatmålen och bevara naturens mångfald. Vi vill göra stora investeringar i energieffektivisering samt ren och förnybar energi. Vi vill satsa på tåg, kollektivtrafik och fler elbilar. Vi vill bevara och stärka den biologiska mångfalden – i havet såväl som i skogen. I regeringens budget lyser klimatpolitiken med sin frånvaro, arter tillåts dö ut och välfärden är fortsatt underfinansierad.

I stället för att sänka skatten för de som har mest och tjänar mest vill vi satsa på vår gemensamma välfärd som ger trygghet och stabilitet för människor. Det behövs mer resurser till familjerna, socialtjänsten, skolan och förskolan för att barnen ska få en tryggare start. Det i sig är den bästa satsningen för att få bort våldet på sikt. Vi vill se ett samhälle där de som arbetar inom vården orkar jobba kvar och där alla ska kunna lita på att de får vård när de behöver det. Unga ska känna att de är med och bidrar, vilket skapar hopp och framtidstro.

Den ekonomiska politik som regeringen för är förlegad och gör att vi backar in i framtiden. Vi behöver kraftfulla investeringar för att klara klimatmålen och fortsätta ligga i framkant i industriutvecklingen. Ekonomin måste bli mer cirkulär och hållbar. Sverige kan och förtjänar bättre.

Riksdagen har genom sitt beslut den 27 november 2024 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 8 inte får överstiga 11 937 532 000 kronor 2025 (bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). Eftersom Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Miljöpartiets politik inom utgiftsområde 8. Förslaget till stats budget för 2025 inom utgiftsområde 8 läggs fram i kommittémotion 2024/25:3066.

Miljöpartiets förslag när det gäller stats budget finns i partimotion 2024/25:3220. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 8 i det betänkandet.

Miljöpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär att nivån på dagersättningen till asylsökande höjs. Den nuvarande nivån har inte ändrats sedan 1994 och är orimligt låg. Enligt vårt förslag höjs den till en nivå som motsvarar riksnormen för försörjningsstöd, vilket medför en ökning av anslaget för ersättningar och bostadskostnader. Detta anslag påverkas även av våra satsningar på att förstärka rätten till behandling för traumatiserade och torterade personer och på att återställa schablonersättningen till kommunerna för att ta emot ensamkommande barn. Vi föreslår vidare en satsning för att förkorta handläggningstiderna hos Migrationsverket och migrationsdomstolarna som nu är oacceptabelt långa. Utöver ekonomiska kostnader kan handläggningstiderna leda till psykiskt lidande och brister i rättssäkerheten. Satsningen ökar anslaget för Migrationsverkets förvaltningskostnader och anslaget för domstolsprövning i utlänningsmål. Det finns ett behov av kunskaphöjande insatser för rättsliga biträden och bättre förutsättningar för dem att avsätta tillräckligt med tid till sina ärenden. För det ändamålet vill vi öka anslaget för rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål. Anslagen påverkas också av att vi motsätter oss regeringens förslag om ett effektivare återvändande, fler förvaringsplatser, återkallelse av uppehållstillstånd och kunskapskrav för medborgarskap.

Sammantaget bör 357 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:1 Budgetpropositionen för 2025 utgiftsområde 8:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 8 Migration enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de ensamkommande barn och unga som varit i Sverige i över ett år ska beviljas permanenta uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att höja dagersättningen till nivån på riksnormen i försörjningsstödet och sedan räkna upp den enligt riksnormen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1943 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2024/25:2157 av Jonny Cato m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabellen i motionen.

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka resurserna för att stärka insatserna för ett effektivare mottagande och återvändandearbete och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvisa regeringens förslag till kraftigt höjda återvändningsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3066 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell A i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:1 Migrationsverket	5 298 736	100 000	-110 000	±0	-93 000
1:2 Ersättningar och bostads- kostnader	4 133 000	±0	350 000	±0	355 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	280 013	-100 000	-105 000	-105 000	-105 000
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	915 179	±0	±0	±0	100 000
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	170 800	±0	±0	±0	100 000
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	264 602	±0	-30 000	±0	±0
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	325 202	±0	±0	±0	±0
1:8 Från EU-budgeten finan- sierade insatser för asyl- sökande och flyktingar	550 000	±0	±0	±0	±0
Summa anslag inom utgiftsområdet	11 937 532	±0	105 000	-105 000	357 000

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndigande

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndigande för 2025 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	650 000	2026–2028
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	650 000	